

Lichocka, Halina

Komitet Historii Nauki i Techniki PAN. Sprawozdanie z działalności w 2004 r.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 50/2, 281-289

2005

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOMITET HISTORII NAUKI I TECHNIKI PAN
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W 2004 R.

I. ZMIANY W SKŁADZIE KOMITETU.

Liczba członków Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN zmniejszyła się ponieważ w 2004 r. zmarło dwóch członków Komitetu: prof. dr hab. Jerzy Dobrzycki i prof. dr hab. Michał Odlanicki-Poczobut oraz dwóch członków Komisji Historii Nauk Ścisłych, wchodzącej w skład Komitetu – prof. dr hab. Kazimierz Zięborak i prof. dr hab. Maciej Suffczyński. Wszyscy wymienieni profesorowie byli wybitnymi specjalistami w swoich dziedzinach, toteż wraz z ich śmiercią historia nauki poniosła wielką stratę.

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

II.1. Zebrania plenarne

Zebrania plenarne, poświęcone sprawom organizacyjnym stanowiły zamkniętą, najczęściej popołudniową część organizowanych przez Komitet konferencji naukowych.

- a. Pierwsze posiedzenie plenarne w roku 2004 odbyło się dnia 2 marca.
 - * Przyjęto sprawozdanie z działalności Komitetu w roku 2003, przygotowane i przedstawione przez sekretarza naukowego – doc. dr hab. Halinę Lichocką.
 - * Omawiano sprawy wydawnicze. Przewodnicząca Komitetu – prof. dr hab. Irena Stasiewicz-Jasiukowa poinformowała, iż zgodnie z zaleceniami Wydziału I Nauk Społecznych PAN, zaprzestaje się wypłacania honorariów autorskich.
 - * Przeprowadzono dyskusję w związku z listem wiceprezesa PAN – prof. dr hab. Jana Strelaua, skierowanym do przewodniczących komitetów, w sprawie priorytetowej problematyki badawczej na następne dziesięciolecie oraz podsumowania osiągnięć badawczych ostatniego ćwierćwiecza. W wyniku dyskusji wypracowana została opinia, że badania, które będą podejmowane w najbliższych latach, należy ukierunkować przede wszystkim na rodzime tradycje myśli naukowej i technicznej w kontekście europejskim. Celem tych badań powinna być promocja

i upowszechnianie w społecznościach Europy wiedzy o dziejach nauki i techniki na ziemiach polskich, od czasów najdawniejszych po współczesne. Realizacja tego celu wymaga, aby uznać za priorytetowe następujące badania: a) napisanie jednotomowego opracowania syntetycznego, poświęconego historii nauki w Polsce (książka powinna być wydana w języku polskim i angielskim); b) napisanie historii techniki w Polsce. Zadanie to ma szczególną wagę, ponieważ w dotychczasowej historiografii nie podjęto jeszcze żadnej próby syntetycznego ujęcia tej problematyki (historia techniki w Polsce powinna być wydana w języku polskim i angielskim). Za najważniejsze osiągnięcia ostatniego ćwierćwiecza w zakresie reprezentowanych dyscyplin Komitet Historii Nauki i Techniki PAN postanowił uznać: a) *Historia nauki polskiej*. Monumentalne dzieło zbiorowe, zainicjowane i redagowane przez Bogdana Suchodolskiego, wykonane w Instytucie Historii Nauki, Oświaty i Techniki (obecnie Instytut Historii Nauki PAN). Kolejne tomy ukazywały się w ciągu bez mała trzydziestu lat. Dzieło to pozostaje nieukończone, ponieważ brakuje jeszcze opracowań dotyczących wielu dziedzin nauki XX wieku; b) edycja *Dzieł wszystkich* Mikołaja Kopernika. Czterotomowa całość – jedyne tego typu wydawnictwo w międzynarodowej skali – zostało podjęte w 1973 r. w Instytucie Historii Nauki PAN z okazji 500-nej rocznicy urodzin astronoma. Dotąd ukazały się trzy tomy (ostatni znajduje się obecnie w druku) wydane w bardzo dobrej szacie graficznej przez PWN, stanowiące edycję krytyczną oryginalnego tekstu łacińskiego wraz z równoległymi tłumaczeniami traktatu *De revolutionibus* na języki: polski, angielski, francuski i rosyjski. Redaktorami tomów byli Paweł Czartoryski i Jerzy Dobrzycki. Wstęp napisał Jerzy Zathej, a komentarz Aleksander Birkenmajer; c) „Studia Copernikana” – seria o zasięgu międzynarodowym, wydawana od 1970 r. w Instytucie Historii Nauki PAN. Szczególnie ważne w tej serii są tomy poświęcone krytycznym edycjom łacińskich rękopisów Witelona. Autorami przekładów i komentarzy są: Witold Wróblewski (filologia klasyczna), Lech Bieganowski (medycyna – okulistyka), Andrzej Bielski (fizyka) oraz Jerzy Burchard (filologia klasyczna).

* Rozważano następnie dyskutowaną w Prezydium PAN sprawę powoływania *honorowych przewodniczących* i *honorowych członków* Komitetów. W rezultacie Komitet Historii Nauki i Techniki PAN w głosowaniu jawnym opowiedział się jednogłośnie za powołaniem *honorowych przewodniczących* i *honorowych członków* Komitetów.

b. Posiedzenie plenarne w dniu 20 września 2004 r. poświęcone było głównie działalności wydawniczej Komitetu.

- * Omawiano stan przygotowania kolejnego tomu serii: *Rozprawy z Dziejów Nauki i Techniki* oraz wydawanej w dwóch językach (polskim i białoruskim) we współpracy z Towarzystwem Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej (Białoruś) „serii kresowej”: *Wybitni Polacy Ziemi Lidzkiej*.
 - * Wiele miejsca na tym posiedzeniu zajęła sprawa znajdującego się już w końcowej fazie przygotowań dzieła zbiorowego pod redakcją prof. Ireny Stasiewicz-Jasiukowej: *Wkład jezuitów do nauki i kultury w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i pod zaborami*. Jest to wspólne przedsięwzięcie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN oraz jezuickiej Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej *Ignatianum* w Krakowie. Zastanawiano się nad zorganizowaniem promocji tej książki u Jezuitów w Pińsku na Białorusi, gdzie znajduje się liczna grupa ludności polskiego pochodzenia.
- c. Na posiedzeniu plenarnym, które odbyło się dnia 29 listopada 2004 r. ustalono, że:
- * promocja książki *Wkład jezuitów do nauki i kultury w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i pod zaborami* (dzieło liczące około 800 s., wydane na koszt jezuitów w drukarni jezuickiej WAM w Krakowie) odbędzie się w Muzeum Techniki w Warszawie. Rektor *Ignatianum* – ks. prof. Ludwik Grzebień zaprezentował egzemplarze sygnałne. Ustalono datę (10. I. 2005) i program promocji z głównym referatem na temat znaczenia tego wielospecjalizacyjnego dzieła dla środowiska jezuitów. Referat wygłosi dziekan Wydziału Filozoficznego *Ignatianum* – ks. prof. dr hab. Roman Darowski SJ.
 - * W dalszym toku tego posiedzenia omawiane były sprawy zagraniczne. Prof. Roman Duda przedstawił założenia programowe organizowanego w Pekinie w 2005 r. Kongresu Historii Nauki. Motywem przewodnim będzie nauka Dalekiego Wschodu i jej wpływ na rozwój nauki światowej. Przypomnił następnie, że dwa lata temu w Paryżu ukonstytuowało się Europejskie Towarzystwo Historii Nauki. Z Polski członkami tego Towarzystwa są profesorowie: R. Duda i Alicja Zemanek (członkowie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN) oraz adiunkt z Instytutu Historii Nauki PAN – dr Michał Kokowski, który podczas tegorocznej konferencji Towarzystwa w Maastricht zgłosił Kraków jako miejsce kolejnej konferencji (2006 r.). Prof. Alicja Zemanek zgodziła się wziąć udział w pracach komitetu programowego. Prof. I. Stasiewicz-Jasiukowa oświadczyła, iż Komitet Historii Nauki i Techniki PAN nie może włączyć się w prace organizacyjne planowanej konferencji, ponieważ nie dysponuje niezbędnymi do tego funduszami i etatowymi pracownikami. W jawnym głosowaniu uczestnicy posiedzenia poparli stanowisko przewodniczącej Komitetu.
 - * W punkcie obrad poświęconym sprawom bieżącym i wolnym wnioskom prof. Ryszard Wołoszyński poinformował, że istnieje projekt przeniesienia

Archiwum PAN z Pałacu Staszica do Dziekanowa Leśnego pod Warszawą. Zebrani uznali, że jest to z wielu merytorycznych względów mało prawdopodobne i że Komitet zajmie stanowisko w tej sprawie, gdyby ewentualnie miało do tego dojść.

II. 2. Posiedzenia Prezydium Komitetu

Formalne posiedzenia Prezydium nie odbywały się. Członkowie tego gremium kontaktowali się telefonicznie i korespondencyjnie. W okresach między posiedzeniami plenarnymi Prezydium, upoważnione przez cały Komitet Historii Nauki i Techniki PAN, realizowało na bieżąco działalność statutową Komitetu.

Jednym z przykładów tej działalności był list skierowany do Marszałka Sejmu, popierający starania Instytutu Historii Nauki PAN o wydanie w Wydawnictwie Sejmowym, opracowanego w Instytucie, kolejnego tomu krytycznej edycji *Dzieł wszystkich* Mikołaja Kopernika, zatytułowanego: *Opera minora*. Tom ten zawiera pisma Kopernika z dziedziny astronomii, medycyny, ekonomii oraz listy.

Innym przykładem była interwencja w celu zapobieżenia planom przeniesienia do budynków „Syberia” i „Zębiec” w Dziekanowie Leśnym zbiorów Archiwum i Biblioteki PAN z Tyborów-Kamianki, Archiwum z budynku w Górze oraz części zbiorów Archiwum z Pałacu Staszica w Warszawie. Do władz Akademii zostało wystosowane pismo w sprawie zagrożenia narodowego zasobu spuścizn nauki i kultury, znajdującego się w Archiwum PAN.

Akcji takich, o charakterze ogólnopolskim, wymagających zaangażowania się Komitetu, było więcej.

II. 3. Struktura Komitetu

W roku 2004 struktura Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN nie uległa żadnej zmianie.

III. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

III.1. Konferencje i działalność upowszechnieniowa:

III. 1. 1. Konferencje naukowe zorganizowane lub współorganizowane przez Komitet:

- * Pierwsze w 2004 r. posiedzenie naukowe Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN odbyło się dnia 2 marca w Muzeum Techniki w Warszawie. W obradach wzięło udział około 50 osób (w tym jedna osoba z zagranicy). Wygłoszono trzy referaty: a) prof. dr hab. Irena Stasiewicz-Jasiukowa – *O polskiej koncepcji historii nauki*; b) Aleksander Kołyszko z Białorusi – przewodniczący Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej

– przedstawił referat pod tytułem *Pożytki dla czytelników na Białej Rusi z serii wydawniczej „Wybitni Polacy Ziemi Lidzkiej”*; dyrektor Muzeum Techniki – inż. Jerzy Jasiuk omówił Dorobek wynalazczy polskich twórców w 2003 r. Prelekcja połączona była ze zwiedzaniem ekspozycji polskich wynalazków nagrodzonych na światowych wystawach w roku 2003. Koszty tej konferencji poniesione przez Komitet wyniosły ogółem około 4000 zł. (na sumę tę złożyły się zwroty kosztów podróży dla autorów referatów i członków Komitetu przybyłych spoza Warszawy). Sala, w której odbywały się obrady, została udostępniona Komitetowi przez Muzeum Techniki nieodpłatnie.

- * *Z dziejów nauk ścisłych w Polsce*. Konferencja odbyła się 20 września w Warszawie w Sali Konferencyjnej Muzeum Techniki (sala udostępniona nieodpłatnie). Liczba uczestników – około 50 osób, koszty własne Komitetu – jak wyżej. Wygłoszono następujące referaty: a) prof. dr hab. Roman Duda – *Matematyka europejska w czasach Witelona*; b) prof. dr hab. Andrzej Bielski – *O tradycjach Witelońskich*; c) prof. dr hab. Józef Hurwic – *O Włodzimierzu Zonnie*.
- * Zorganizowana przez Komitet Historii Nauki i Techniki PAN sesja naukowa, która odbyła się dnia 29 listopada w Sali Konferencyjnej Muzeum Techniki (również nieodpłatnie), poświęcona była zagadnieniom wiążącym się z naukami medycznymi. Dyskutowano na temat dwóch, zaprezentowanych podczas obrad referatów: a) prof. dr hab. Tadeusz Brzeziński omówił *Nauczaniu historii nauk medycznych w Polsce. Aktualny stan i postulaty*; b) drugi referat przedstawił konsultant Światowej Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ – doc. dr hab. Krzysztof Wojciechowski. Tytuł wystąpienia: *Działalność Światowej Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ w zakresie medycyny weterynaryjnej – profil i rys historyczny*. W zebraniu wzięło udział około 50 osób, koszty własne – jak poprzednio.
- * *XIV Naukowa Sesja Wyjazdowa Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN*. W zorganizowaniu tej sesji współuczestniczyła Komisja Historii Techniki oraz Dyrekcja Poleskiego Parku Narodowego. Sesja, w której wzięło udział łącznie około 60 osób, odbyła się w dniach 6–8 czerwca w Okunince i Urszulinie – siedzibie Dyrekcji Poleskiego Parku Narodowego oraz w terenie. Wygłoszono kilkanaście komunikatów i dwa referaty: a) inż. Jerzy Jasiuk – *Kanał Wieprz-Krzna – sukces czy pomyłka budownictwa wodnego*; b) dr inż. Dariusz Piasecki – *O Poleskim Parku Narodowym*.
- * Członkowie Komisji Historii Nauk Przyrodniczych wraz z Komitetem Ochrony Przyrody PAN, Dyrekcją Ojcowskiego Parku Narodowego, Uniwersytetem Śląskim i innymi instytucjami brali udział w zorganizowaniu sesji naukowej z okazji 150-tej rocznicy wycieczki naturalistów

warszawskich do Ojcowa. Sesja odbyła się w Złotym Potoku i Ojcowie w dniach 16 – 19 czerwca. Istotną rolę w zorganizowaniu tej sesji, przede wszystkim od strony merytorycznej, odegrał z ramienia Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN prof. dr hab. Jerzy Pawłowski.

- * Komisja Historii Nauk Społecznych we współpracy z Zakładem Historii Oświaty, Nauki i Wychowania Uniwersytetu Gdańskiego zorganizowała posiedzenie naukowe na temat: *Stanisław Konarski – współczesne dyskusje wokół jego działalności*. Zebranie odbyło się dnia 12. XI w Gdańsku. Wygłoszono następujące referaty: a) dr Jacek Taraszkiewicz – *Stanisław Konarski a pijarska reforma szkolna*; b) dr Kazimierz Puchowski – *Stereotypy w historiografii polskiej – casus Stanisława Konarskiego*; c) mgr Mariusz Brodnicki – *Hermetyczny model pijarskiego teatru szkolnego w koncepcji księdza Stanisława Konarskiego na przykładzie „Otto” Corneille’a*.
- * Interdyscyplinarna Komisja Badań nad Historią Syberii zorganizowała pięć posiedzeń naukowych. Zebrania te w niewielkim stopniu obciążały finanse PAN, ponieważ uczestnicy posiedzeń przyjeżdżali na koszt własny, zaś salę udostępniał nieodpłatnie Instytut Historii Nauki PAN. W posiedzeniach uczestniczyło od 18 do 25 osób, w tej liczbie także historycy z Rosji i krajów ościennych (głównie stypendyści Kasy im. Mianowskiego oraz stażyści Instytutu Historii Nauki PAN i Instytutu Historii PAN). **Na posiedzeniu w dniu 16 lutego** wygłoszono następujące referaty: a) Immam Mahmud Taha Żuk – *Współpraca naukowa prof. Juliana Talki-Hryncewicza z muzułmanami polskimi w okresie międzywojennym*; b) doc. dr hab. Leszek Zasztowt – *„Przegląd Wschodni”. Osiągnięcia i zamierzenia*. **Zebranie w dniu 17 maja** poświęcone było wystąpieniom – a) prof. dr hab. Wiktoria Śliwowska – *Stanisław Krupski – pamiętnikarz, uciekinier z zesłania*; b) prof. dr hab. Zbigniew Wójcik – *Komisja Badań nad Historią Syberii (Komisja Syberyjska) KHNiT PAN – dziesięciolecie*. W programie **posiedzenia w dniu 21 czerwca** znajdowały się referaty – a) mgr Dorota Zamojska – *Sybiryka Archiwum Polskiej Akademii Nauk*; b) dr Jan Trynkowski – *O książkach Andrzeja Majdowskiego o Kościele katolickim w Cesarstwie Rosyjskim*. Zebranie dnia 18 października wypełniły prelekcje – a) prof. dr hab. Anna Maria Stogowska – *Sybiryka Aleksandra Macieszy w Bibliotece Płockiego Towarzystwa Naukowego*; b) dr Zofia Strzyżewska – *Z wędrówek archiwalnych po Rosji w styczniu 2004 r. (Perm, Petersburg)*; c) Władysława Dybowska, dr hab. Antoni Kuczyński – *Stypendium im. Benedykta Dybrowskiego. Problem Fundacji im. B. Dybrowskiego*. Ostatnie **zebranie odbyło się 13 grudnia** i zawierało dwa referaty – a) prof. dr hab. med. Jerzy Supady – *Z kwerend bibliotecznych w Niemczech*; b) dr Jan Trynkowski, prof. dr hab. Zbigniew Wójcik – *Epizody dorpackie*.

III. 1. 2. Inicjatywy Komitetu w działalności upowszechnieniowej i promującej naukę

Członkowie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN brali udział w popularno-naukowych programach radiowych i telewizyjnych. Szczególnie zaangażowany w popularyzację nauki za pośrednictwem mediów był przewodniczący Komisji Historii Techniki – inż. Jerzy Jasiuk biorąc udział i merytorycznie opracowując audycje na temat rozmaitych zagadnień z historii techniki oraz publikując popularne artykuły na łamach „Przeglądu Technicznego”. Wielokierunkową działalność upowszechniającą wiedzę historyczną prowadził również prof. dr hab. Tadeusz M. Nowak – ekspert w programie telewizyjnym „Wielka Gra” i autor licznych publikacji w czasopiśmie „Pro Memoria”. Poza tym współpracę z Komitetem Historii Nauki i Techniki PAN utrzymuje już od lat redaktor Polskiego Radia – Krzysztof Michalski, stały uczestnik posiedzeń i sesji wyjazdowych. Nagrania dokonywane podczas tych naukowych spotkań służą później jako materiał do audycji.

Ważna rola w popularyzacji nauki przypadła Komisjom. Duże osiągnięcia miała w tym przedmiocie Komisja Badań nad Historią Syberii, której członkowie opublikowali w 2004 r. łącznie ponad 20 artykułów w czasopismach naukowych i popularnonaukowych („Analecta”, „Wrocławskie Studia Wschodnie”, „Zesłaniec”) oraz periodykach rosyjskich.

Komisja Historii Nauk Przyrodniczych uczestniczyła w przygotowaniu Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Toruniu. Podczas tego Zjazdu Beata Wysokińska (Rzeszów) przedstawiła referat: *Badania przyrody terenów obecnego Bieszczadzkiego Parku Narodowego w czasopiśmiennictwie okresu międzywojennego (1918 – 1939)*. Komisja włączyła się także w obchody dwusetnej rocznicy otwarcia Liceum Krzemienieckiego. Księga Pamiątkowa wydana dla uczczenia tej rocznicy zawiera dwa artykuły autorstwa doc. dr hab. Wandy Grębeckiej.

Podobnie jak w latach ubiegłych Komitet Historii Nauki i Techniki PAN współpracował w zakresie upowszechniania nauki z Towarzystwem Kultury Polskiej Ziemi Lidzkiej oraz z Polską Macierzą Szkolną „Polesie” na Białej Rusi. Kontynuowane były prace nad wydawaną wspólnie serią niewielkich objętościowo, dwujęzycznych (polsko-białoruskich) tomików, zatytułowaną *Wybitni Polacy Ziemi Lidzkiej*. W druku znajduje się pozycja I. Stasiewicz-Jasiukowej o Kazimierzu Narbutcie, a w przygotowaniu książka poświęcona zielnikowi roślin nadniemeńskich Elizy Orzeszkowej.

Członkowie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN byli autorami bardzo wielu publikacji, dotyczących dziejów nauki, zamieszczonych w prestiżowych periodykach i wydawnictwach zagranicznych (co warte jest szczególnie podkreślenia) oraz polskich.

III.1. 3. Inicjatywy Komitetu w sprawie ocen stanu rozwoju uprawianych dyscyplin, formułowania zadań ważnych dla rozwoju nauki, inspirowanie działań o charakterze interdyscyplinarnym.

- * Na wniosek wiceprezesa PAN, prof. dr hab. Jana Strelaua, Komitet sformułował priorytetową problematykę badawczą w zakresie historii nauki i techniki na następne dziesięciolecie oraz dokonał podsumowania osiągnięć badawczych ostatniego ćwierćwiecza.
- * Komisja Historii Nauk Medycznych zakończyła badania ankietowe na temat stanu nauczania historii medycyny i farmacji w polskich uczelniach. Badania uwzględniały również ocenę realizowanych programów nauczania. Przewodniczący Komisji – prof. dr hab. med. Tadeusz Brzeziński opracował na tej podstawie wzorcowe propozycje programowe, określające minimum nauczania historii nauki na kierunkach medycznych. Wyniki ankiety oraz propozycje programowe zostały zawarte w memoriale wystosowanym przez Komitet do Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, a także Ministra Zdrowia oraz do wszystkich rektorów uczelni medycznych. Departamenty Szkolnictwa Wyższego obu ministerstw zareagowały szybko i pozytywnie. Ministerstwo Zdrowia przekazało zawarte w memoriale postulaty Konferencjom Dziekanów. Ministerstwo Edukacji skierowało sprawę do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.
- * Podkomisja Historii Nauk Fizyczno-Chemicznych podjęła długofalową, obliczoną na wiele lat, inicjatywę zmierzającą do opracowania najnowszej historii chemii i fizyki w Polsce (1945 – 2005). Wykonanie tego zadania wymagać będzie współdziałania wielu pracowników naukowych. W celu zgromadzenia odpowiednich materiałów i opracowań cząstkowych, przewodniczący Podkomisji – prof. dr Roman Mierzecki nawiązał rozległą korespondencję z chemikami i fizykami na temat najważniejszych problemów badawczych, realizowanych w polskich placówkach naukowych.
- * Komitet wydaje serię książkową: *Rozprawy z dziejów Nauki i Techniki*. W roku 2004 został przekazany do druku XV tom tej serii. Jest to praca Joanny Nieznanowskiej: *Obraz osiemnastowiecznej medycyny europejskiej w korespondencji rodziny Mozartów*.
- * Ukazała się praca zbiorowa pod red. Ireny Stasiewicz-Jasiukowej: *Wkład jezuitów do nauki i kultury w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i pod zaborami*. Dzieło jest rezultatem wspólnych działań Komitetu i Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej Ignatianum w Krakowie. Autorami są specjaliści różnych dyscyplin historii nauki, kultury i techniki – w znacznej mierze członkowie Komitetu, ale również zaproszeni historycy nauki z różnych ośrodków uniwersyteckich w Polsce i zagranicą (np. Wielka Brytania, Litwa).

- * Organizowane przez Komitet Historii Nauki i Techniki naukowe sesje wyjazdowe odgrywają ważną rolę inspirującą dla lokalnych środowisk i są odnotowywane w miejscowej prasie oraz rozgłoszeniach radiowych i telewizyjnych. Kolejna, XIV Sesja odbyła się w 2004 r. na Polesiu Lubelskim.

III.2. Działalność ekspercka, opinie i konsultacje

W zakresie opiniowania i przygotowywania ekspertyz największy udział miała Komisja Historii Techniki. Przewodniczący tej Komisji – inż. Jerzy Jasiuk opracował kilkanaście opinii o charakterze ekspertyz na temat wartości zabytkowej obiektów techniki. Ekspertyzy te zostały wykonane na użytek ogniw Służby Ochrony Zabytków.

Halina Lichocka
Instytut Historii Nauki PAN
Warszawa

DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI HISTORII POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI OD WRZEŚNIA 2003 R. DO CZERWCA 2005 R.

Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności została utworzona w kwietniu 1998 roku. Obecnie liczy 39 członków. Przewodniczącym jest Prof. Dr Adam Strzałkowski, Sekretarzem Prof. Dr Julian Dybiec.

W czasie od września 2003 roku do czerwca 2005 roku Komisja odbyła 19 posiedzeń naukowych z referatami:

22.10.2003. Andrzej Kajetan Wróblewski: *Ks. Prof. Andrzej Trzeciński – próba rehabilitacji.*

26.11.2003. Maria Kielar-Turska: *Krakowski ośrodek psychologii.*

17.12.2003. Stanisław Salmonowicz: *Między strachem a manipulacją: inteligencja polska wobec stalinizmu.*

21.01.2004. Jan Kraus: *Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie 1939–1944.*

18.02.2004. Józef Masłowski i Adam Strzałkowski: *50 lat radioastronomii krakowskiej.*

24.03.2004. Stefan Witold Alexandrowicz: *Historia i ostatnie lata działalności kopalni wosku ziemnego w Staruni.*

21.04.2004. Piotr Biliński: *Działalność Piotra Moszyńskiego w Towarzystwie Naukowym Krakowskim.*

19.05.2004. Anna Marciniak: *Józef Witkowski (1892–1976) – astronom odeski, krakowski i poznański.*

23.06.2004. Tomasz Mróz: *Wincenty Lutosławski i Stefan Pawlicki. Spory i ich konsekwencje.*